

Nd.

212. Frumvarp til laga

um loðdýrarækt og loðdýralánadeild.

(Eftir 2. umr. í Nd.).

I. KAFLI Um loðdýrarækt.

1. gr.

Loðdýr nefnast í lögum þessum öll þau dýr, sem ræktuð eru eða alin vegna verðmætis skinnanna eingöngu eða aðallega. Verði ágreiningur um, hvort einhver dýrategund skuli teljast til loðdýra eða ekki, sker landhúnaðarráðherra úr, enda skal hann hafa yfirumsjón með loðdýraræktinni í landinu.

2. gr.

Loðdýrarækt og loðdýrabú nefnist í lögum þessum, ef loðdýr eru haldin til timgunar og uppeldis af ræktuðum stofni, en loðdýraeldi, ef dýrin eru alin um

stundarsakir vegna skinnaframleiðslu eingöngu eða aðallega. Loðdýragarður nefnast girðingar og búr, sem loðdýr eru geymd í, en aðhald þar, sem loðdýr eru höfð í ógirtum eyjum.

3. gr.

Hver sá, er stunda vill loðdýrarækt eða loðdýraeldi, skal fá til þess leyfi viðkomandi hreppsnefndar eða bæjarstjórnar, enda hliti hann í öllum greinum ákvæðum laga þessara og reglugerðar, er landbúnaðarráðherra setur um framkvæmd laganna. Nú synjar hreppsnefnd eða bæjarstjórn um leyfi, og skal hún þá láta umsækjanda í té skriflegar ástæður fyrir synjuninni. Getur þá umsækjandi skotið málí sínu til landbúnaðarráðherra, er fellir um það fullnaðarúrskurð, eftir að hafa leitað álits ráðunauts i loðdýrarækt.

4. gr.

Hreppur hver eða bæjarfélag er sérstakt leyfisumdæmi samkvæmt lögum þessum. Hafa hreppstjórar í hreppum og lögreglustjórar í kaupstöðum eftirlit með því, að hlýtt sé lögum þessum og reglugerð um framkvæmd þeirra, hver í sínu umdæmi. Hafi þeir sjálfir loðdýrarækt eða loðdýraeldi, skipar viðkomandi hreppsnefnd eða bæjarstjórn annanmann til eftirlits með því.

5. gr.

Leyfi skal gefa á þar til gerð eyðublöð, er landbúnaðarráðuneytið gefur út, og gildir leyfið fyrir ákveðna tegund eða tegundir loðdýra, eftir því sem það nánar tilgreinir. Leyfi gildir aðeins í því leyfisumdæmi, sem það er veitt í. Óheimilt er að taka dýr í loðdýragarð eða aðhaldi fyrr en úttekt hreppstjóra eða lögreglustjóra hefir farið fram og fullnægt er ákvæðum laga þessara og reglugerðar um örugga vörzlu. Að lokinni skoðun er skyld að láta leyfishafa í té skriflega yfirlýsingum um, að örugglega sé um búið. Sama gildir, ef loðdýragarður er fluttur eða stækkaður. Nánari ákvæði um eftirlit hreppstjóra skal setja með reglugerð.

6. gr.

Fyrir skoðun þá á loðdýragörðum og aðhaldi, sem um ræðir í 6. gr., skal leyfis hafi greiða hreppstjóra eða lögreglustjóra eftir því, sem tiltekið verður í reglugerð.

7. gr.

Óheimilt er að geyma loðdýr öðruvisi en í fulltryggum loðdýragirðingum, eða annari öruggri vörzlu. Öll loðdýr skulu flytjast milli garða í öruggu búri. Ef loðdýr eru geymd í aðhaldi, skal skyld að flytja þau í örugga vörzlu eða lóga þeim, hvenær sem hætta þykir á, að dómi hreppsnefndar, að þau kunni að sleppa úr aðhaldinu, svo sem vegna ísalaga.

8. gr.

Bannað er að gera loðdýrum í aðhaldi eða loðdýragörðum nokkurt það ónæði að óþörfu, er eigendum verði tjón að.

Í reglugerð skal kveða nánar á um öryggi loðdýraeidenda gegn tjóni, er hljótast kann af ónæði, er loðdýrum er gert í loðdýragörðum eða aðhaldi. Ennfremur á skemmdum á refagörðum eða búrum. Ákveða má sektir og hætur, ef um ásetning eða vitavert kæruleysi er að ræða, nema þyngri refsing liggi við að lögum, svo og hvernig með skuli fara kærumál um þessi efni.

9. gr.

Gangi hundapest eða aðrir næmir sjúkdómar, sem loðdýrum getur stafað hætta af, er landbúnaðarráðherra heimilt að gera ráðstafanir til varnar því, að pestin berist í loðdýragarða eða milli héraða.

10. gr.

Sleppi loðdýr úr vörzlu og náist ekki, skal eigandi eða umráðamaður sæta sektum frá 10—200 kr. fyrir hvert dýr, og greiða skaðabætur, ef sannanlegt tjón blýzt af. Auk þess má svípta hlutaðeiganda leyfi, ef miklar sakir eru. Sektir samkvæmt þessari grein renna í hlutaðeigandi hrepps- eða bæjarsjóð, en bætur til þess eða þeirra, er tjón bíða.

11. gr.

Landbúnaðarráðherra skipar ráðunaut með sérþekkingu í loðdýrarækt og gefur út erindisbréf handa honum. Skal hann launaður úr ríkissjóði. Heimilt er ráðherra að fela Búnaðarfélagi Íslands eða Loðdýraræktarfélagi Íslands umsjón með starfi ráðunautsins.

12. gr.

Loðdýraræktarráðunauturinn hefir með höndum, án endurgjalds frá loðdýra-eigendum, almenna fræðslu og leiðbeiningastarfsemi í loðdýrarækt. Ber honum að ferðast milli loðdýrabúanna og ráðleggja um hinum daglega rekstur heima á görðum; jafnframt skal hann vera dómari á loðdýrasýningum, eftir því sem við verður komið. Einnig ber honum að hafa yfirumsjón með merkingu loðdýra og ættbókar-færslu samkvæmt reglugerð.

13. gr.

Við athugun og merkingu loðdýra ber að sérmerkjá þau loðdýr, sem óhæf teljast til undaneldis. Loðdýr þessi má ekki selja eða láta af höndum til lífs.

14. gr.

Um loðdýrasýningar, sýningarsvæði og verðlaunaveitingar sé ákveðið í reglu-gerð. Er heimilt að ákveða þar að leggja gjöld á loðdýraeidur vegna sýninganna.

15. gr.

Ekki má flytja inn loðdýr, nema þau hafi hlotið viðurkenningu á loðdýrasýningu sem hæf undaneldisdýr, og fylgi dýralæknisvottorð hverri innflutningssendingu um ástand og heilbrigði dýranna á útflutningsdegi í heimalandinu og aldur þeirra, enda séu vottorð þessi staðfest af lögreglustjóra eða umboðsmanni hans.

II. KAFLI

Um loðdýralánadeild.

16. gr.

Landbúnaðarráðherra er heimilt að stofna við Búnaðarbanka Íslands útlána-deild, sem nefnist loðdýralánadeild.

17. gr.

Ríkissjóður leggur deildinni til óafturkræft framlag, 10 þúsund krónur árlega á næstu fimm árum. Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast lán, sem deildin tekur, eða verðbréf, sem hún gefur út til sölu, þó ekki yfir 100 þúsund krónur á ári á næstu 5 árum.

18. gr.

Loðdýralánadeild veitir lán til þess að stofnsetja loðdýrabú, og mega lánin nema allt að 40% af stofnkostnaði búanna, þó aldrei yfir 2 þús. kr. til hvers einstaks bú. Lán má þó nema allt að 60% af stofnkostnaði og allt að 500 kr. á félagsmann, ef búið er eign félags með samábyrgð minnst 5 manna, enda hafi íbúum eins leyfisumdæmis verið gefinn kostur á að ganga í það og lög þess samþykkt af lána-

deildinni. Lánin greiðast með jöfnum afborganum á 10 árum, en eru afborganarlaus fyrstu 2 árin.

19. gr.

Lánin skulu veitt gegn 1. veðrétti í loðdýrabúi lántakenda (loðdýrum og loðdýragarði). Eigi er loðdýrabú veðhæft með færri dýrum en 4

20. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 4. gr. laga nr. 18 4. nóv. 1887 er heimilt að veðsetja loðdýralánadeild tiltekna tölu loðdýra án þess að hin veðsettu dýr séu sérstaklega auðkennd, enda sé og lántakanda óheimilt að veðsetja önnur dýr sín annarsstaðar með 1. veðrétti. Skylt er lántakanda að viðhalda tölu hinna veðsettu dýra, en fækki þeim, skal hann þegar endurgreiða af láninu í hlutfalli við rýrnun veðsins.

21. gr.

Reglur um útlánastarfsemi loðdýralánadeildarinnar setur landbúnaðarráðherra með reglugerð.

III. KAFLI

Almenn ákvæði.

22. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, varða sektum frá 20—5000 kr., er renna í hlutaðeigandi sýslu- eða bæjarsjóð, þar sem brotið er framið.

23. gr.

Með lögum þessum er úr gildi numinn 2. kafli laga nr. 108 11. ágúst 1933, um refaveiðar og loðdýrarækt, og önnur lagaákvæði, sem koma í þága við lög þessi.

24. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.